

Презыдыум ЦВК Саюзу зацьвердзіў
цэнтральную абіральную камісію па
перавыбарам саветаў пад старшын-
ствам Энуідзе і ў складзе т.т. Нага-
новіча, Крыніцкага, Дагадава, Янсо-
на, Палуяна, Рахманова, Арцшонай,
Кульбэшэрава. Власена, Кухяна,
Баранова, Хацкевіча, Масквіна, Бай-
мана і Кісялёва.

Па пытаннях надыходзячай пера-
выбарчай кампаніі саветаў 5 кастрыч-
ніка пад старшынствам тав. Кілініна
склікаецца ўсесаюзнага нарада прад-
стаўнікоў ЦВК Саюзных і Аўтаном-
ных Рэспублік і вобласцей, выкан-
комаў, гарсаветаў, пасёлкавых і сель-
скіх саветаў.

Ад імя прэзыдыума ЦВК Саюзу ра-
засланы ўсім членам ЦВК Саюзу ліст
з прапановай прыняць самы актыўны
ўдзел у правядзеньні справядліва-
перавыбарчай і абіральнай кампаніі.

Гэта можна зрабіць пры дапамозе перада-
вой. У нашай перадавой за апошні
час ня было жывога жыцця, яна
прадстаўляла з сябе жывую, яна
перадавае Гэта няправільна. Трэ-
ба адмовіцца ад дрэнных перадавіч,
але не ад перадавых артыкулаў на-
огул.

Вялікі грэх масавага рабочага і
сялянскага друку заключаецца ў
сваясаблівым цэпавым ухле. Па-
станова XIII з'езду партыі гаворыць
аб тым, што рабочыя газеты павінны
адбіваць пытанні вёскі і што,
з другога боку, пытанні, якія ціка-
ваць сялянства, павінны знахо-
дзіць адбітак у рабочай газеце. Га-
тата да апошняга часу няма. Нашы
газеты адстаюць ад жыцця. У
пытаннях рацыяналізацыі, падвы-
шэння прадукцыйнасці працы і
змаганні за працоўную дысцыпліну
рабочы друк не заняў яшчэ тэй ак-

сiм выкінуць з нашых газет аддэ-
лы тэатру, тэхнікі, бібліяграфіі
і г. д. Гэтыя аддэлы трэба заха-
ваць, але іх неабходна палепшыць.

Літаратурныя старонкі, які агуль-
нае правіла, пастаўлены надвы-
чайна неадвальна. У гэтых
старонках расквітае абыватальчы-
на і ўпаўне закончае мяшчын-
на. Што датычыць бібліяграфіі, то выбар
кніг для водгуку, як правіла, адбы-
ваецца бяз усякай сістэмы. Самыя
водгукі, замест таго, каб правесці
вяжкую прафілактычную работу і
перасцярагчы рабочага чытача ад
халтуры, зьяўляюцца праваднікамі
гэтай халтуры. Больш усяго вуль-
гарышчы і буржуазныя ўплыўны
прасякнуты аддэлы «навука і тэхні-
ка», сюды прасякаюць яўна варо-
жыя ідэалістычныя погляды.

Масавая праца друку

Гаворачы аб масавай працы дру-
ку, неабходна перш за ўсё заста-
віцца на грамадскіх вытворчых агла-
дах, якія атрымалі шырокае рас-
паўсюджанне. Але трэба зрабіць
так, каб агляды былі прадметам
вялікага грамадзкага руху і каб іх
вынікі былі сапраўды рэалізаваны.

Надвычайна цікавым зьяўляецца
вопыт бійскай акруговай газеты (Сі-
бір). Гэта газета арганізавала вы-
здную редакцыю, якая аб'яжджала
рад раёнаў і прадпрыемстваў, пры-
чым редакцыя ў кожнай вёсцы дру-
кавала газету на невялікай друкар-
скай машыне. Газета ўскалыхнула
беднату, наблізіла яе да сярэдня-
га сялянства, радам выкрыццяў
ізалявала кулакоў.

Зараз сваячасова паставіць пы-
таньне аб забеспячэнні развіцця
заводскіх друкаваных газет. Трэ-

у Харкаве Удзел у пасяджэньні СНК СССР

ХАРКАЎ, 26. 25 верасня ў Хар-
каў прыбыў старшыня Саўнаркому
СССР тав. Рыкаў. З удзелам тав. Ры-
кава і пад старшынствам тав. Чубара
адбылося пасяджэньне Саўнаркому
УССР, на якім членамі украінскага
ўраду былі зроблены даклады аб
праектаванні рэспубліканскага бюд-
жэту на надыходзячы 1928-29 год,
аб ходзе хлебазагатоўкі і тавара-за-
беспячэння Украіны і аб станові-
шчы ў недародных акругах. У сваіх
заўвагах па гэтых дакладах, тав. Ры-
каў указаў, што ва украінскім бюд-
жэце павінны атрымаць неабходны
адбітак два моманты—дапамога не-
дародным акругам і здавальненне
інтарэсаў прамысловых акруг.

Тав. Рыкаў адзначыў далей наліч-
ча значных цяжкасцяў у бялеса-
ваных агульна-саюзнага бюджэту з
прычыны парушэння патрабавань-
няў да яго з боку бюджэту асобных
саюзных рэспублік і прамысловасці.
У заклоччэнне тав. Рыкаў сьпініўся
на пытанні аб хлебазагатоўках. Ука-
заўшы на бяжумоўную неабходнасць
самага пільнага выканання хлеба-
загатоўчых плянаў, тав. Рыкаў за-
явіў, што ўперад да ўзмацнення
агульнага тэмпу хлебазагатоўкі ў Са-
юзе, унутраны загатоўкі на Украіне
павінны зьявіцца асноўнай крыніцай
забеспячэння хлебам рабочых
раёнаў Украіны, а таксама акруг,
якія пацярпелі ад недароду.

пасля кампаніі 1927 году. За гэтыя
два гады адбыліся вялізарныя падзеі
палітычнага і асабліва эканамічнага
характару. Адпаведна з ростам усіх
галін гаспадаркі агульныя добраты
рабоча-сялянскіх мас таксама ўрос.
Аднак, у зьвязку з нашай палітыкай
у адносінах да вёскі, абнастрыліся ў
апошні час настроі некаторай часткі
сялянства. Гэта зразумела будзе ад-
бінацца на ходзе выбарчай кампаніі
і яе выніках.

Наша палітыка зачала кулацкія
антываецкія элементы і ўзмацніла
іх барацьбу за ўплыў на сярэднія
пласты сялянства. Палітыка партыі і
саветскай улады ў гэтай выбарчай кам-
паніі цалком застаецца такою, якую
была ў 1927 г. У гэтых адносінах мы
ніякіх новых мерапрыемстваў ня ма-
ем намеру праводзіць. Аднак, у боль-
шай ступені, чым калі небудзь мы
павінны ўлічыць загані тэхнічнага
і арганізацыйнага характару, якія
былі ў 1927 годзе. Мы павінны да-
магчыся таго, каб праводзім старую
палітыку, унікнуць далейшых про-
махаў і заган. У перамаганні гэтых
заган асноўную ролю, зразумела,
адыграе партыйны і саветскі друк.

Справядліва-перавыбарная кам-
панія па ўсім Саюзе намачаецца на
сьпежаны. На гэтую-ж цару прыпа-
даюць таксама некаторыя іншыя ма-
савыя кампаніі, як калдагаворная, хле-
базагатоўкі і сельгаспадарка. Неабход-
на асноўную ўвагу ў гэты час адда-
ваць пытаньням выбарчай і справа-
дліва-перавыбарчай кампаніі. Орга-

Закончылася 52 сесія Лігі Нацый Мёртваградзьяне „генэральнага акту“ Гаворачкі і ні для кога неабавязковыя рэкамэндацыі

ЖЭНЕВА, 26. Сёньня закончыўся
пленум Лігі Нацый. На заключным
пасяджэньні была прынята рэзалю-
цыя, якая прапануе ўсім краінам
далучыцца да генэральнага акту. Ге-
нэральны акт аб'яднае тры тыно-
выя канцэпцыі па прыміральной
працэдурі, юрыдычным разгляд-
ваньні і арбітражы, але прадугледж-
вае магчымасць усякіх гаворак з
боку дзяржаў, якія далучаюцца да
яго, і дапускае далучэньне толькі ў
частцы генэральнага акту, раўно як
і заключэньне двухбаковых дагаво-
раў у дусе акту.

На тым-жа пасяджэньні была
прынята рэзалюцыя, якая рэкамэн-
дуе ўвазе ўрадаў дагаворы аб пена-
падзе і ўзаемадапамозе. Практык да-
гавароў аб пенападзе і ўзаемадапа-
ме адзначаюцца ад першалачатковых
практыкаў указаньнем на пакаданьне
некаторых краін (Юга-Славія, Польша
і Румынія) аб уключэньні фар-
мулы аб безадкладнай дапамозе з
боку падпісачыных дагавору аднаму
у дэальніку, на якіх палалі. Дзяр-
жавы, якія настойвалі на ўвядзень-
ні гэтай формулы указвалі, што су-
часная ваенная тэхніка рашае ісход
ваіны ў працягу першых двух дзён,
або нават гадзін, і пагэтаму палі-

рэднія перагаворы і аварот да Лігі
Нацый могуць аказацца неэжыц-
цёўленымі.

Венгрыя адмовілася ад удзелу ў
галасаванні рэзалюцыі аб дагаво-
рах аб пенападзе. Пры гэтым вен-
герскі дэлегат Апоньні заявіў: «Вен-
грыя ня можа галасаваць за практ
дагавору аб ўзаемадапамозе, бо да-
гавор паміж разброенай Венгрыяй і
ўброенымі да зубоў суседзямі быў-
бы раўназначан дагавору аб ўзаема-
дапамозе паміж драбымі крамікам і
Марганам». Выступленне Апоньні
выклікала рэзкае супярэчальне з бо-
ку прадстаўнікоў Чэха-Славакіі і
Румыніі.

У палітычных колах канстатуець,
што рэкамэндацыі тыновых арбі-
тражных дагавароў, якія дапускаюць
да таго-ж усё магчымыя гаворкі і
тлумачэньні, ні да чаго не абавяз-
ваюць.

ЖЭНЕВА, 26. На апошнім пася-
джэньні 52-й сесіі рады Лігі Нацый
была прынята пастанова, у адпавед-
насці з рашэньнем пленуму, паве-
даміць тэкст генэральнага акту, а
таксама і ўзору двухбаковых арбі-
тражных дагавароў членам і ня чле-
нам Лігі, у тым ліку ПАЗШ,
СССР, Турцыі і Аўганістану.

лму неабходна адна тысяча тонн. Та-
кім чынам, «Красін» нідзе не затры-
маецца для пагрузкі вугалю і прыбу-
дзе ў Ленінград раней вызначанага
тэрміну.

ЛЕНІНГРАД, 27. Прыбыццё «Кра-
сіна» ў Ленінград чынаецца 2-га ці
3-га кастрычніка. У мора для спат-
каньня ледаколу выйдучь два ледако-
лы і некалькі ваенных суднаў з пра-
стаўнікамі саветскіх, партыйных і пра-
фэсійных арганізацый Ленінграду.

Патугі стварыць саюз трох дзяржаў Англія і Францыя схіліюць Італію на свой бок Мяркуемья сфэры уплыву

ЛЕНДАН, 26. Дыплёматычны кар-
респандэнт «Дэйлі Тэлеграф» у ар-
тыкуле аб англа-францускіх адносі-
нах падрабозна закрэнае цыркулю-
ючыя ў Эўропе і Амэрыцы сьцьвяр-
джэньні законт сакрэтных згод памі-
ж Англіяй і Францыяй. Карреспандэнт
звзначае, што многа гаво-
раць аб дыплёматычнай згодзе памі-
ж Англіяй і Францыяй, якая ў га-
лоўных рысах, па чутках, зводзіцца
да наступнага: Францыя адмаўля-
ецца ад палітыкі збліжэньня з СССР
паколькі гэта палітыка падтрымлі-
вала-б і ўмацняла-б саветскую кампа-
нію супроць Англіі, у асаблівасці ў
Азіі. Пры гэтым выступленне
Брыяна ў Жэневе супроць саветска-
га ўраду цытуецца ў якасці доваду
новай арыентацыі Францыі. Англія
абавязваецца падтрымліваць фран-
цускую палітыку збліжэньня паміж
Юга-Славіяй і Баўгарыяй, напера-
кор традыцыям брытанскай дыплё-
матыі, заўсёды выступаючай супроць
збліжэньня паміж славянскімі краі-
намі. У віленскім пытаньні, які
сьцьвярджаюць, ангельскі пункт по-
гляду наблізіўся да франка-поль-
скага, а раней Англія сымпатызава-
ла Літве. Акрамя таго, многа гаво-
раць аб тым, што пазыцыя Англіі
фактычна прадстаўляе Францыі са-

мой вырашчыць, ці павінна быць
эвакуавана Рэйнская краіна.

ЛЕНДАН, 26. У добра пайфарма-
ваных колах перадаюць, што ангель-
скі ўрад, са згоды францускага ўра-
ду, перадаў італьянскаму ўраду рад
прапановы. Італіі прапануецца
ўключыць яе ў згоду трох дзяржаў,
якія размыляюць сфэры уплыву
ў розных частках сьвету, дае інтарэ-
сы гэтых трох дзяржаў могуць
сутыкнуцца. Бакі, якія дагаварыва-
юцца, будуць весці адзіную палі-
тыку ў Эўропе і на Балканах. Гэта
палітыка будзе ўзгадняцца праз на-
рады. Італіі прапанаваны асобныя
ўступкі на Бліжнім Усходзе з маг-
чымасцю перадаць Сірыю пад яе
кантроль. Далей Італіі будзе прада-
стаўлена сфэра ўплыву ў частцы
Абісініі. За гэтыя ўступкі Італія па-
вінна адмовіцца ад умяшальства
ў справы Пэрсіі і Аравіі і захаваць
існуючае становішча на Балканах у
супрацоўніцтве з Францыяй і Англі-
яй. Далей Італія стане ўдзельнікам
марской згоды, як у частцы, якая да-
тычыць пабудовы ваенных караб-
лёў, так і ў частцы, якая ўстанаў-
лівае размышчэньне марскіх сіл
дагаварываючыхся бакоў у розных ра-
ёнах. Потым Францыя і Англія

згаджаюцца прызнаць неабходным
заклучэньне вайскавай паветранай
згоды паміж 3-ма дзяржавамі. Фран-
цыя выказвае гатоўнасць адмовіць-
ся ад мяркуемага ўзмацнення сваёй
абарончай сістэмы на італьян-
скай мяжы.

Абвргаюць, але з ага- воркамі...

ПАРЫЖ, 26. Агенцтва Гавас паве-
даляе: «Францускае міністэрства за-
межных спраў фармальна абвргае
паведамленьні аб ваенных згодах памі-
ж Францыяй і Англіяй. Ніякіх згод,
за выключэньнем англа-францускага
марскога нампрамісу, паміж абедзьвюма
дзяржавамі не адбылося».

ЛЕНДАН, 27. Ангельскае міністэр-
ства замежных спраў апублікавала
заву, у якой гаворыцца: «Ня існуе з
Францыяй згоды або згавору якога-
небудзь роду па пытаньнях паветра-
нага флэту, якая ня была-б апубліка-
вана; усё чутні, якія сталіць у супя-
рэчаныні з вышэйказаным, зусім ня-
пэўны». Тым ня менш, ангельскі мі-
ністэр авіяцыі адмаўляецца рабчы
якія небудзь заявы з гэтага посаду.

„Красін“ заканчвае канца- восную экспэдыцыю

Прыход у Ленінград чакаецца 2—3 кастрычніка

ОСАО, 26. Сёньня ў 6 гадзін вечара
ў Тромсэ прыбыў «Красін».

Бамітэт дапамогі Італіі атрымаў
паведамленьне, што «Красін» перад за-
ходам у нарвэскія шхеры перанёс
ночы шторм. Крон «Красіна» дахо-
дзіў да 45 градусаў. Прышлося атаць
супроць хвалі для дадатковага крап-
леньня на падабе. 26-га верасня а 1
гэдз «Красін» увайшоў у шхеры і
прыняў лоцманаў. На апошніх зьвест-
ках, у «Красіна» 1.700 тонн вугалю.
Да таго, каб дайсьці да Ленінграду,

кіруіцтвам рабочае класы, а такса-
ма на ўзмацненьне саюзу рабочае
класы з сялянства для адіору ку-
лацкім антываецкім элемэнтам. Тут
неабходна шырока высвятліць рад
пытаньняў на самых галоўных галі-
нах кааперацыйнага, прафэсіяпаль-
нага і дзяржаўнага будаўніцтва. Вя-
лікую ўвагу трэба зьвярнуць на
ўзмацненьне аслугоўваньня ў часе
перавыбарнай кампаніі адсталых на-
цяпляльшасцяй і на ўзыньце іх
актыўнасці. Нарэшце, трэба зьвяр-
нуць увагу на неабходнасць боль-
шага ўдзелу ў выбарчай кампаніі
жанчы, а таксама на вылучэньне
рабочніц і сялянак на кіруючую са-
ветскую працу. Усе гэтыя пытаньні
ня новыя і, бязумоўна, знойдуць
шырокі адбітак у друку.

ПЕКІН, 26. У нядзелю вечу задаліся
апошнія рэшткі чжылінска-шаньдун-
скіх войск. Учора ў Цянь-Цзінь пры-
было звыш 3.000 палонных. Аб лбоу
Чжан Цэун-чана тут нічога невядома.
Чыгуначны рух адноўлены.

РОЗНАЕ

— ПАРЫЖ. Па склалзе вайсковых
прыпыску у Мэліа (Пішпазія) вдарму-
са выбух. 40 чал. забіта, 200 паранена.

— ПАРЫЖ. Францускае рэда міні-
страў выдала дэкрэт аб асцяганьні
100 мільёнаў франкаў на аказаньне да-
памогі павяржэным ад суратаву ў Гва-
далупе (францускае каалёні).

— СТАКГОЛЬМ. Шведскі ўрад ведаў
у адстаўку. Кароль даручыў гэтаму ж
ўраду часова праітываць выкавальнае
абавязку.

Па Саюзе Саветскіх Рэспублік

Члены ўраду СССР і
УССР на Днепробудзе

ЗАПАРОЖЖА, 26. Т.т. Рыкаў, Чу-
бар, Касіёр, Затонскі і Сухомліп пры-
былі на Днепробуд і заслужалі даклад
ізмесьніка гадоўнага інжынера Днепр-
буду праф. Вельчэнева аб агульным хо-
дзе работ на будаўніцтве. Потым члены
ўраду падрабозна аглядзелі ўсе работы.
Тав. Рыкаў асабліва падрабозна запі-
кавіўся работай замежных механізмаў.
У сталовай і бараках т. Рыкаў і члены
украінскага ўраду доўга гутарылі з ра-
бочымі, вышляючы іх скаргі і патра-
бы. У адказна ад мінулых год, амаў
ня было чуваць скаргаў на жыльбэня
ўмовы, затое было многа скаргаў на сла-
бае культурнае аслугоўваньне.

ТАВ. КРЭСЬЦІНСКІ ПРЫ-
ЕХАЎ У МАСКВУ

Паўпруд СССР у Нямецчыне т. Крэсь-
цінскі прыбыў у Маскву.

ПАЖАР ФАБРЫКІ ў
КАРЭЛІІ

ПЕТРАЗАВОДСК, 23. 23 верасня ў
Петразаводску згарала новая фабрыка
«Карэльлесу». Абстаяваньне фабрыкі
складалася з 22-х павойных заграіч-
ных вартатаў, якія ўсе агінулі ў аг-
ні. Страты ад пажару—каля 200 тыс.
руб. Значная частка віны за пажар па-
дае на праўдзельне «Карэльлесу» і на
адміністрацыю ласонінскага камбінату,
якія не прынялі неабходных проціпа-
жарных мер, аб чым гаварылі рабочыя.

ТАВ. БЕЛА КУН У БАТУМЕ

Учора прыбыў у Батум т. Бела Кун.
Тав. Бола Кун наведаў выкеліям «Ле-
нефгестрол». Сёньня па сходае актыўна
батумскай партарганізацыі т. Кун вы-
ступіў з дакладам аб выніках 6-га кон-
грэсу Камітэтару.

ПУСК ДОМНЫ КАЛЯ ТУЛЫ

ТУЛА, 26. На Касей гары каля Ту-
лы ўрачыста пущана домнае печ.
Гаданая вытворчасць вадона—110 т.
тонн першагатушковага чугула.

ПОЎННА СПЫНЭНЬНЕ ВЫ-
РЯБУ ГАРЭЛКІ ў ЛЕНІН-
ГРАДЗЕ

ЛЕНІНГРАД, 26. Ленінградскія сьпір-
таводчныя заводы межунасьцю спынілі
выпрацоўку хлебапага віна і кераліні
выключна на выпуск сталовага віна,
агульнаа выпрацоўка якога вшышана
на 20 проц. 3 1-га кастрычніка на бро-
варных заводах прапэдыкія рэзкае ска-
рачэньне выпрацоўкі ціва.

У СЕСАЮЗНЫЯ ПЛЯНЭР-
НЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ

СІМФЭРОПАЛЬ, 26. На гары Кля-
мевьева паміж Фэадосіяй і Кастэбэлем
пры вялікім зборы рабочых Фэадосіі і
сцялі з ваколічных вёсак адкрыліся
пятыя ўсесаюзныя плянэрыя спабор-
ніцтва.

АЗДАРАЎЛЭНЬНЕ ДЗЯРЖ-
АПАРАТУ ў СМАЛЕНШЧЫ-
НЕ. ВЫЧЫШЧАНА 1.113 ЧА-
ЛВАЕК

СМАЛЕНСК, 26. На пленуме ГКК
васлуханы даклад аб выніках чыстка са-
вецкага апарату. Усяго вычышчана
1.113 чал., з іх 265 былых дзвэрэ-па-
мешчыкаў і буйных чыноўнікаў, 242
гандляр і домаўладальнікі. Астатняя
колькасць вычышчаных арынале на
службуных у белых арміях, асоб ду-
хоўнага вьвабня, кулакоў, крмыпальных
злачынцаў і інш.

СПАРТАКІЯДА ТРОХ МОРАЎ

БАКУ, 24. Адрылася спартакіяда
3-х мораў. У першай грэбнай гонцы
ўдзельнічалі тры шлюпки. Першае месца
на дыстанцыю 15 казьбэтных заня-
ла каманда Чорнаморскага флэту, дру-
гое—Каспійскі флёт, трэцяе—Балтыцкі.

Сьпяшэце падпісацца
на газ. „ЗЬВЯЗДА“
на КАСТРЫЧНІК
І ДА КАНЦА ГОДУ

Дэлегаткі--актыўныя будаўнікі новае вёскі

ДЭЛЕГАТКІ В. ЛОШНИЦА ДАЮЦЬ ПРЫКЛАД НАЙЛЕПШАЙ ГРАМАДЗКАЙ ІНІЦЫЯТЫВЫ

„Беларуская ткачыца“

(Вёска Лошніца, Барысаўскага раёну, Меншчына)

Па ініцыятыве лошніцкіх дэлегатак, падтрыманай некаторымі сялянкамі недэлегаткамі, з восні 1927 году пачала арганізоўвацца ткацкая арцель, у якую ўвайшлі жанчыны ў ліку 19 асоб. Большая частка сялянак, якія пажадалі ўвайсці ў арцель,—бяднячкі.

З першых дзён арганізацыі арцелі ўжо хацелі ўвайсці яшчэ многія з жанчын, але яны не бачылі рэальнай карысці ад арцелі і не хацелі ўносіць паю.

З дапамогаю Чырвонага Крыжу пачалі мы пабудову ткацкай арцелі.

Сялянкі ўнеслі паі, і зараз мы заказалі 4 варштаты па мадэлі, якую нам даслаў Сампрамсаюз. Памяшканне пад ткацкую арцель нанялі ў мясцовага селяніна.

Сялянкі цяпер ужо вераць, што арцель будзе існаваць, што яна дасць вельмі вялікую карысць усім сялянкам.

Арганізаваную арцель мы назвалі «Беларуская ткачыца».

Арцель паставіла сваёй задачай да свята Кастрычнікавае рэвалюцыі пусціць у ход варштаты. Таксама ставім мэтай ліквідаваць няпісьменнасць сярод членаў арцелі, арганізаваць сялянскую і сельскагаспадарчую таварыства, праз якое палепшым спосаб засеву ільну і набудзем калектыўна мялку. Праз арцель мы зможам пакультурнаму сяць і апрацоўваць лён з дапамогаю агранома.

Трэба толькі адпаведным арганізацыям і цэнтральным арганізацыям дапамагчы нам ў гэтым пачынанні.

Члены арцелі: Мельнік Зося, Асіповічкая Хася і Сацукевіч Марыя.

Працуем, вучымся, расьцем

(Бабруйская акруга)

З 15-га верасня па нашай акрузе пачаліся перавыбары дэлегаткіх сходаў. Тэрмін для перавыбару вызначаны двухтыднёвы.

Дэлегаткі ехад на торфараспрацоўках

Арганізуем сходы ў калгасах (Мазырская акруга)

Перавыбары дэлегаткіх сходаў па акрузе ў самым разгары.

Нядаўна ў нас была праведзена нарада райжанарганізатараў супольна з жанпрацаўнікамі гораду, на якой былі пастаўлены пытанні: вынікі працы дэлегаткіх сходаў і далейшыя задачы, аб эканоміцы сярод сялянак, аб удзеле жанчын у надыходзячых перавыбарках саветаў і аб ліквідацыі няпісьменнасці.

Галоўная ўвага ў гэтым годзе ў працы сярод жанчын была звярнута на арганізацыю дэлегаткіх сходаў у малельных.

Дэлегаткія сходы адыгралі вялікую ролю ва ўсіх кампаніях, як напр. у перавыбарках КСУ, рэальнай пазыцыі, у правядзенні самаабкладання, пасёўнай кампаніі і г. д. Ва ўсіх гэтых кампаніях дэлегаткія сходы прымаюць актыўны ўдзел.

Грамадзкасць сярод жанчын разгарнулася шырока. У 5 раёнах было засеяна 15 агародаў на карысць палёных ясельна, было арганізавана некалькі ільнаводных таварыстваў і малочных арцеляў.

Вельмі добра праводзілася праца ў трох польскіх і 8 яўрэйскіх дэлегаткіх сходах.

Нашы лічбы і нашы дасягненні

(Уваравіцкі раён, Гомельскай акругі)

Сёлета па нашым раёне працавала 12 дэлегаткіх сходаў, якімі было ахоплены 520 жанчын.

Праграму прапрацавалі поўнасьцю 11 сходаў. Не працаваў і ня скончыў праграмы дэлегаткі сходы ў вёсцы Лапічах, дзе кіраўнік дрэнна адносіўся да працы.

У раёне працавала два гурткі кройкі і шыцьця, у якіх ўваходзілі 24 жанчыны. У вёсцы Тройкай працаваў гурток дамаводства з лікам 12 жанчын. Сельска-гаспадарчыя гурткі пры хата-чытальнях ахоплены была 31 дэлегатка. Гэтыя веды выкарыстоўваліся імі пры апрацоўцы агародаў для павышэння ў іх ўраджаю: выпісвалі насенне, кантрактавалі пасевы і гэтак далей.

Арганізаваны з 40 жанчын сані-

У сучасны момант наглядаецца імкненне дэлегатак уступіць у партыю, хоць праца ў гэтай галіне партыякамі яшчэ далёка невыстарчална разгорнута. У Пятрыкоўскім і Нараўлянскім раёнах дэлегаткамі падае 11 заяў аб уступленні ў партыю.

Вельмі кепска ў нас з ліквідацыі няпісьменнасці сярод жанчын. Выявілася, што па нашай акрузе 80 проц. няпісьменных жанчын. Вельмі мала аддавалася ўвагі ліквідацыі няпісьменнасці: нават дэлегаткі на гэту справу мала звярталі ўвагі. У гэтым годзе толькі 15 проц. няпісьменных дэлегатак вучылася на ліквідацыі.

Сёлета на ліквідацыю няпісьменнасці будзе звярнута куды больш увагі, чым у мінулым. У першую чаргу ва ўсіх савецкіх і калектыўных гаспадарках будуць арганізаваны ліквідацыі, акрамя таго 50 проц. сум, якія адпускаюцца на ліквідацыю няпісьменнасці, будзе накіравана на ліквідацыю няпісьменнасці сярод жанчын.

Трэба спадзявацца, што перавыбарчая кампанія дэлегаткіх сходаў унёсе большае ажыўленне ў гэты важнейшы вучастак працы.

М. Валельнік.

Падрыхтаваліся як належаць

(Самахвалавіцкі раён, Меншчына)

Нядаўна адбылася раённая канфэрэнцыя работніц савецкіх гаспадарак і сялянскіх нашлага раёну. На канфэрэнцыю з'ехалася больш як 100 дэлегатак.

Для падрыхтоўкі перавыбару дэлегаткіх сходаў да канфэрэнцыі партыякамі па раёне было праведзена па вёсках 50 сходаў жанчын. Пытанні на сходах абгаворваліся такія: аб другой пазыцыі індустрыялізацыі; аб працы сельсаветаў; працы сельарганізатараў сярод сялянак і галоўнае—заслухоўваліся справядачы дэлегатак аб гадавой працы.

Пасля летняга вацішпа сходы сялянскіх праходзілі надзвычайна ажыўлена, з вялікай актыўнасцю. На кожным сходзе прысутнічала ад 70 да 150 работніц саўгасаў і сялянак.

На раёнай канфэрэнцыі работніц і сялянкі выказаліся аб школьнаму дзеянню селяніна-серадняка цяжка наступіць вучыцца ў сямігодку. Надта гарача выказваліся аб дарагоўлі на хлеб і інш. прадукты.

Асабліва актыўна абгаворвалі пытанні аб значэнні дэлегаткіх сходаў, аб тым, што дэлегатка вёскі яшчэ не карыстаецца аўтарытэтам ва ўстановах. Апошнія на ключы дэлегатак на пасаджэнні.

Трэба адзначыць, што сялянкі і работніцы добра разбіраюцца ў розных пытаннях. Яны самі выступаюць і адказваюць на няправільнасці выступленняў некаторых дэлегатак.

Д. ч.

Парт'ячэйкі не кіравалі (Сураскі раён, Віцебскае акругі)

У нашым раёне налічваецца 14 дэлегаткіх пунктаў, з іх 11 вясковых, два месцачковыя і адзін вытворчы з колькасцю 309 дэлегатак. Партыяныя ячэйкі жаночай працы зусім не аддавалі ўвагі: для кіраўніцтва дэлегаткімі сходамі вылучалі зусім слаба палітычна падрыхтаваных таварышоў. У выніку гэтага і атрымаліся кепскія вынікі прапрацоўкі праграмы. На дэлегаткіх пунктах у вёсках Пудоў, Заполье і нават Суражы сярод дэлегатак адсутнічала актыўнасць і панавала кепскае наведванне дэлегаткіх сходаў.

Апрача ўсіх гэтых недыхопаў наш раён у працягу ўсяго летняга перыяду ня меў райжанарганізатара. Гэта таксама да некагортай ступені адбілася на ходзе працы дэлегаткіх сходаў.

Дэлегаткі-практыканткі зусім мала ўдзяваліся ў практычную працу тых арганізацый, да якіх яны былі прымацаваны. Кіраўнікі гэтых арганізацый нават не паважалі дэлегатак аб днёх пасяджэнняў і не даручалі ім ніякай працы.

Хіба ўжо пасля перавыбару се-

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ТАЭЛЕГРАФУ, ТАЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

Паказальная хата-чытальня ГАЗЕТА НА КОЖНЫЯ ДВА ДВАРЫ

Такой прыкладнай хата-чытальняй зьяўляецца найменшая польская Рудна-Нісімжавіцкая хата-чытальня, Чачэрскага раёну. У працы гэтай хата-чытальні шмат чаго ёсць прыкладнага, паказальнага. Рудна-Нісімжавіцкая хата-чытальня мае нааокол сябе згуртаваны беспартыйны актыв, які ўдзельнічае ў працы хата-чытальні. Рэгулярна выпускаецца насыценная газета, досыць добрая па зместыце.

Першае з дасягненняў хата-чытальні—гэта тое, што на кожныя два двары па сельсавецкіх выісавецкіх газетах.

Пры хата-чытальні існуе сельска-гаспадарчы гурток, у які ўваходзіць звыш 30 чалавек. Ён мае свой саўгасны паказальны вучастак, арганізаваны на ягальным вучастку КСУ. Па ініцыятыве гуртка, пры зусім незначнай дапамозе крэдытнага таварыства, набыта 2 быкі-вытворчы і адзін конь, што дало магчымасць арганізаваць вучыць пункт. Па ініцыятыве сельска-гаспадарчага гуртка, над кіраўніцтвам хата-чытальні, праведзена ацяпленне 41 ялья, у 17 гаспадарак пабудаваны дахля кармушкі, у 19 гаспадарках скарыстоўваецца торф для падсылку.

Калі ўзяць другую галіну дзейнасці, налічыміміе добрабыту вёскі, дык тут ёсць належныя вынікі працы, так, напрыклад, у мінулым годзе пабудаваны мост коштам звыш 1.500 р.

А як хата-чытальня сумесна з сельсаветам праводзіць розныя кампаніі?

Сельска-гаспадарчы падатак па ўсім сельсавецкіх выкананы на ўсё 100 процантаў.

Сялянскай пазыкі распаўсюджана непаарэдна сярод сялян замест намічаных на 400 рублёў—на 700.

Самаабкладанне на мясцовыя патрэбы праведзена па ўсіх паселках амаль што аднагалосна.

С. М.

ЗА НЕВЫКАНАНЬНЕ ДАГАВАРОУ ПА АХОЗЕ ПРАЦЫ ДА АДКАЗНАСЬЦІ

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.) Ісправіць праца канчае аб'яднальнае выкананьня дагавору на прадпрыемствах па ахове працы. Палірадыя даныя паказваюць, што гаспадарчыя органы выяўляюць адносіцца да выканання дагавору. Штоўдзень прадпрыемства на выканала поўнасьцю ўсіх пунктаў дагавору. На многіх прадпрыемствах да гэтага часу прыходзіцца паўтараць тых ці іншых пралавоў. Нават элементарныя правілы, як ачытка пілу, павуцілія не вахоўваюцца. Выкрытыя выпадкі, калі трэсты, заключваючы дагаворы з ЦС саюзаў, асыгнавалі па 2 тыс. руб. на мерапрыемствы, якія каштуюць 100 руб., і 200 руб. адпускалася на мерапрыемствы коштам у 1 тыс. руб.

У выніку аб'яднавання прызначана да аднаўлення 9 дэжурных і 24 пры-

Месячнік „За грамату“ на Мазыршчыне

МАЗЫР. (Наш кар.) Месячнік «За грамату» па акрузе распаўсюдзены. Зараз ва ўсіх раёнах камсамольскімі арганізацыямі сумесна з настаўніцтвам праводзіцца вучот няпісьменных і жадаючых ліквідаваць сваю няпісьменнасць. Адначасова з гэтым выяўляюцца формы правядзення гэтай працы (індыўдуальна, групавая ліквідацыя няпісьменнасці, ліквідацыя і г. д.)

На мясцох прыступілі да збору сродкаў на ліквідацыю няпісьменнасці. Сяляне некаторых вёсак Каралінскага раёну далі на гэтую справу да 100 руб. Саюз працаасветы (акрадзельны) выдзеліў на справу ліквідацыі 20 проц. з культафонду, акрапавленне саюзу дрэваапрацоўшчыкаў выдзеліла 10 процантаў з свайго культафонду і, апроч таго, заключае дагавор з таварыствам «Прач няпісьменнасць» на ліквідацыю няпісьменнасці і малалісьменнасці сярод членаў і малалісьменнасці ў працягу аднаго 1928-29 году.

Сьпіць пекуць што саюз сельска-гаспадарчых і лясных рабочых, які ў першую чаргу павінен быў адгукнуцца на гэтую справу, бо ў гэтым саюзе больш усяго няпісьменных.

22-га верасня ў Мазыры адчыніліся акруговыя курсы ліквідацыйнага саюзаў (6-ці-тыднёвыя) на 65 ч.

Б. Ш.

Дарожны зьезд чыгуначнікаў

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.) На 2-га лістапада склікаецца ў Гомелі дарожны зьезд чыгуначнікаў. Пачата праца па правядзенні з'езду. Мадус прадстаўніцтва: адзін дэлегат ад 175 членаў саюзу. Усяго на зьездзе будзе прысутнічаць—105 дэлегатаў з ратаючым голасам і 15-20 з дараччым. У працы з'езду прымуць ўдзел прадстаўнікі ЦК саюза чыгуначнікаў і ЦС саюза, акрапавсавету. Зьезд засуджае дакладзі: аб працы дарожнага камітэту, аб працы праўлення дарог і дорэстрахася.

Акруговая канфэрэнцыя спецыялістаў

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.) На 24-га лістапада ў Гомелі склікаецца акруговая канфэрэнцыя спецыялістаў зямлі і лесу. Мадус прадстаўніцтва: адзін дэлегат ад 10 чалавек. Да скліку акруговай канфэрэнцыі, у раёнах будуць праведзены раёныя канфэрэнцыі спецыялістаў.

лавак. Акруговай арганізацыяй ЛКСМ мабілізавана больш 700 чалавек для індывідуальнага і групавога навучання няпісьменных, апроч таго, да гэтай працы прыцягваюцца вучні старэйшых вяскаў сямігодка.

Актыўна прыняліся за працу настаўнікі ў цэлым радзе раёнаў як умацаваньне работы таварыстваў «Прач няпісьменнасць», так і практычным удзелам у кампаніі.

Не адгукнуліся на гэтую важнейшую работу некаторыя кааперацыйныя арганізацыі. Так, загадчык Мазырскага аддзялення Гомспажсаюзу на запытаньне аб удзеле кааперацыі ў гэтым месячніку адказаў: «Мы яшчэ ня маем ніякіх хмарэцтваў на гэты год». Старшыня праўлення Мазырскага ЦРК адказаў, што ў яго «няма» няпісьменных найчыкаў... Між тым, як нізавая сетка кааперацыі па акрузе, не чакаючы «дырэктыў зверху», актыўна адгукнулася на гэтую справу, апыраціўшы свой акруговы кааперацыйны цэнтр.

Мазырскаму аддзяленьню Гомспажсаюзу і ЦРК ня шкідліва б узяць прыклад ад куспрамакааперацыі, якая асыгнавала на справу ліквідацыі няпісьменнасці да 2000 рублёў.

За бандытызм да расстрэлу

БАБРУЙСК. (Наш кар.) Акруговы суд 21-га верасня вынес прысуд на справе непяравільнага бандаста Мікіты Лук'янава. Мікітка—малады хлапец, мае 18 год ад роду. Ня гледзячы на сваё малалетства, ён ужо два разы прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за ўзброеныя рабункі. У мінулым годзе Лук'янаў быў прыгавораны на 5 год пазбаўлення волі, але па амністыі вызвалены і не адбыў акара. Мікіту спадабалася «вольнае» жыццё і ўноч на 10-га ліпеня ён зноў вышаў на шырокую дарогу, улігваючы ўжо ў гэтую справу і свайго брата Рыгора.

Суд прыгаварыў Мікіту Лук'янава да расстрэлу, яго брата Рыгора на 6 год вынаваўлення з паражэннем у правах на 3 гады.

Пажар у Чашніках

ВІЦЕБСК. (Наш кар.) Уночы на 4 верасня ў Чашніках выбух вялікай пажар. Згарэў будынак пошты і два дамы. Частку маёмасці ўдалося выратаваць.

Недапускаць памылак пры тлумачэнні новага закону аб сельскагаспадарчым

Абслугоўваньне пайшчыка--не на патрэбнай вышыні

Спажыўцы скардзяцца на грубыя адносіны прыказчыкаў

Грамадзкае харчаваньне не палепшылася

Узвешчаныя прыказчыкаў і пайшчыкаў ненармальныя

Трэба ўрэгуляваць гэтак бачнае пытаньне

Пытаньне аб узвешчаныя прыказчыкаў і прадаўцоў у Менску вельмі абвострылася, прычыны зразумелыя—выпадковыя педдакват некаторых тавараў стварылі цяжкія абставіны, пераважыла пайшчыкаў, так і прадаўцоў.

У выніку—рад выпадку, калі прадавец няўважліва і груба адносіцца да спажыўца, не адчуваючы той адказнасці, якая падае на жонка прадаўца, калі спажывец зьневажае прыказчыка і даходзіць аж да бойкі, што мела месца ў краме № 50, крамах трансп. спаж. т-ва МББ і г. д.

Гэтыя ўмовы патрабуюць ад усёй грамадзкасьці і ў першую чаргу ад кааперацыйных і прафсаюзных арганізацый належнае ўвагі і мерапрыемстваў.

Вайна грубасці і хамству

Для хатняй гаспадыні даволі бяло-б таго, што яна нясе навінасыць штодзённага сталыня ў чаргах у крамах. Але замест прэміі ёй даводзіцца быць аб'ектам грубага гуканьня і нават сапраўдных зьвязваў з боку прадаўцоў.

Грубасць і хамства прыказчыкаў, асабліва ў выключных крамах, зрабіліся нібы правіламі.

На пакупца-спажыўца там глядзяць нібы на пустое месца; калі хто прабуе пратэставіць супроць гэтага, дык самым «галантным» чынам яму адказваюць:

— Што-ж? Кажце, грубасць? Мы прапануем напісаць заяву ў книгу скардаў. Ха-ха-ха. Ці даць вам книгу?

Каб ня быць галаслоўным, падамо некалькі найбольш абуральных фактаў.

Надаўна, у магазіне абутку ЦРК, што на рагу Ленінскай і Плянца Волі, прыказчыкі дэялі немаладужна, хворую на сэрца, жанчыну да прыкладу за тое, што яна села на красна і прасіла прадаўца падыйсьці да яе. Ён стаў каля прылаўку і па-

чоў. Прыказчык Лузгін і прадаўчыца Шапіра адпускаюць наперад сваіх знамых. Чарга пратэстуе і больш за ўсіх нейкая бабулька.

Лузгін і Шапіра добра накрывалі на ўсіх, а бабульцы за тое, што яна пратэставала, далі два кілі абрэзкаў хлеба в надлоі, якія ляжалі ў пяску. Бабулька не ўзяла яго і патрабавала адрэзаната і чыстага.

— Бач, ты, баранеса,—заявіла Шапіра,—ня хочаш браць гэты хлеб, дык ніякага не атрымаеш.

Да бабулькі надокочыў Лузгін і, падставіўшы ёй кулак пад нос, пагражаўча запытаў:

— Ня хочаш хлеба, а ў морду хочаш?

Зноў хлебапакарыя—па Савецкай, № 76. Тут прадавец, у адказ на пратэсты пакупцоў, каб ён не даваў без чаргі сваім, чытае «лекцыю»:

— Вы-ж ведаеце, што гэта ня ваша справа. Я вам магу і зусім ня даць. Чулі?

Адны мужчыны ў чарзе, супрацоўнік рэдакцыі «Зьвязды», катэга-

Прыватнік завяўвае спажыўца

У Менску існуе рад прыватных сталовак.

Іх можна лічыць дэсяткамі. У кожнай сталовцы імат спажыўцоў. Большасць іх—служачыя, аклад якіх часта не давалізе плаціць 80-90 кап. за абед.

Што прыцягвае служачых у сталовку прыватніка? Чаму сталовкі МЦРК абслугоўваюць нязначную частку працоўнага насельніцтва?

Трэба праўду сказаць. У прыватных сталовках больш чыста, больш прытульна, там ня трэба чакаць, кожны можа атрымаць абед па сваім жаданні.

На жаль, увайшло ў правіла, што ў сталовках ЦРК трэба чакаць ня менш гадзіны, стаць у чарзе, атрымаць зусім нясмачны абед і выслукаць рад ненахвальных эпітэтаў з боку афіцьянтаў.

Колькі раз пісалі ў газэтах аб грамадзкім харчаванні, пытаньне аб ім разглядалася ў аўтарытэтных інстанцыях, а воз стаіць па старым месцы. Сталовкі ЦРК адтурхоўваюць спажыўца.

Яшчэ раз прыходзіцца патрабавваць ужыцьця самых рэпучных мер да палепшэньня грамадзкага харчаваньня.

Б.

Пара пашырыць сталовку (Фабрыка «Чырвоная Берзіна»)

Пасьля адпачынку праведзена вялікі ремонт нашай сталовкі, якая зараз адпускае 100 абед за час абедзенага перапынку. Сталовку абслугоўваюць тры афіцьянты.

Але ў часе абеду зьбіраецца 200-300 рабочых, якія ня могуць сабе знайсці месца для таго, каб паабеддаць. Кожны сьлямаецца, каб зьявіцца на працу да другога гудка; пры найўнасьці маленькага памішканьня, невялікай кухні і малага штату сталовына ня можа абслужыць усіх рабочых. Адсоль лашкі, сутычкі, неадвальныя пайшчыкаў.

На многіх крамяікаў пайшчыкі скардзіліся загадчыку арганізацыйнага аддзелу ЦРК, але справа не палепшылася.

Кніга скардаў, з-за сваёй нікчэмнасці, зрабілася аб'ектам для зубаскальства некаторых прыказчыкаў. Кааперацыйна-крамныя камісіі павінны рашуча ўзяцца за ўрэгуляваньне пытаньня аб узвешчаныя прыказчыкаў і пакупцоў. Трэба абвясціць рашучую барацьбу грубасці і хамству.

Барысаўскі ЦРК павінен павялічыць рабочую сталовку на фабрыцы, бо з 1.000 рабочых на ёй рэгулярна абеддае 300.

Б. ШЫМ.

Зьявольныя вучацца пакультурнаму працаваць на зямлі

У ПАХОД ЗА ГРАМАТУ

Няписьменнаясьць—галоўнейшая перашкода на шляху дапейшага разьвіцьця Беларусі. Посьпех барацьбы за грамату зможа быць забяспечан толькі шырокім удзелам савецкай грамадзкасьці

(На ўрачыстым пасяджэньні 26 верасня ў клубе імя Карла Маркса)

Выступленьне т. Чарвякова

У Беларусі начаўся паход супроць някультурнасьці. Авангардам гэтага паходу зьяўляецца камсамол. Якія-ж задачы стаць у галіне барацьбы за грамату, за культурнасьць? Што нясе з сабой культурная рэвалюцыя?

Гэтыя пытаньня і было прысьвечана ўрачыстае пасяджэньне цэнтральнага савету таварыства «Прэч няписьменнаясьць» разам з ЦК ЛКСМБ акруговым камітэтам ЛКСМБ, акруговым саветам «Прэч няписьменнаясьць», калегіяй Наркамасьветы і актывам грамадзкіх арганізацый.

Старшыня цэнтральнага савету т-ва «Прэч няписьменнаясьць» т. Чарвякоў у сваім выступленьні пры адкрыцьці пасяджэньня ў кароткіх рысах наметыў асноўныя лініі, па якіх павінна пайсьці работа па падняцьці культурнага ўзроўню насельніцтва і ліквідацыі няписьменнасьці.

Адной з важнейшых задач, што стаяць у сучасны момант перад Савецкім Саюзам у сувязі з выкананьнем вялікіх задач сацыялістычнага будаўніцтва,—зьяўляецца паход супроць някультурнасьці.

Трэба,—кажа т. Чарвякоў,—каб пытаньні культурнай рэвалюцыі праясьнілі ў нашэ сьвязьдзасць, каб мы прадумалі і практычна прапрацавалі гэтыя пытаньні для іх ажыцьцяўленьня.

Вось чаму першад, які мы вараз перажываем, называюць перыядам культурнай рэвалюцыі.

Нам трэба зрабіць культурную рэвалюцыю па ўсім нашым жыцьці, трэба зжыць старыя дэдаўскія традыцыі, перамагчы адсталасць, якая грунтуецца на адсталасці гаспадаркі, і замяніць усё гэта новымі навыкамі.

Мы зрабілі-б памылку, каб думаці, што культурная рэвалюцыя можа быць вырашана ліквідацыяй няписьменнасьці. Ліквідацыя няписьменнасьці—гэта толькі першы крок.

Нам трэба заваяваць масы, якія ідуць за намі, зрабіць іх пісьменнымі, каб яны разумелі шляхі сацыялістычнага разьвіцьця і, разумеючы, прымаці ў ім актыўны ўдзел.

Мы змаглі-б больш цесна зьвязацца з масамі, калі-б кожны рабочы і работніца, селянін і сялянка былі-б пісьменнымі. Няписьменнаясьць—гэта наш вораг, які нам перашкаджае, калі мы ставім пытаньне аб сацыялістычным будаўніцтве і культурнай рэвалюцыі.

Супроць гэтага ворага нам трэба накіраваць агонь. Асаблівасьць барацьбы з культурна-рэвалюцыі выявілася ў тым, што кожны барацьбіт Кастрычніка быў заўсёды там, дзе найбольш небясьпечней.

Нам трэба гэтыя слаўныя традыцыі ажыцьцявіць і ў барацьбе з няписьменнасьцю, каб не перамагчы. Ліквідацыя няписьменнасьці—гэта адзін з шляхоў удагненьня рабоча-сялянскіх мас у сацыялістычнае будаўніцтва.

Ці справімся мы з гэтай задачай? Калі мы будзем праводзіць гэтую работу ударным парадкам, тады ня справімся. Тут патрэбна сыстэматычная і упартая работа.

Трэба, каб кожны з нас ведаў, што ліквідацыя няписьменнасьці гэта—важнейшая задача, якую патрэбна як-бы там ні было ажыцьцявіць.

Нам патрэбна пасьля ліквідацыі няписьменнасьці даць масам тэхнічныя веды. Мы маем слаўныя традыцыі ў мінулым, мы паказалі сваю творчую працаздольнасьць у розных галінах нашага будаўніцтва. Я хачу выразіць упэўненасьць у тым, што наш культурны паход за грамату, за культурнасьць мы павядзем а патрэбнай напружанасьцю і посьпехам.

Даклад т. Баліцкага

З вялікім дакладам аб культурнай рэвалюцыі і ліквідацыі няписьменнасьці выступіў народны камісар асьветы БССР тав. Баліцкі.

У сваім дакладзе тав. Баліцкі асьвятліў рад задач, якія стаць у галіне барацьбы за грамату перад настаўніцтвам, студэнтствам і ўсімі культурнымі прадаўцамі Беларусі.

Закранаючы пытаньне аб ходзе ліквідацыі няписьменнасьці ў Беларусі, т. Баліцкі ўказавае, што гэты гэтай работы ў нас вельмі павольны.

Дакладчык спыніўся таксама і на пытаньні аб увадзеньні ўсеагульнага навучаньня ў Беларусі. Ажыцьцяўленьне гэтага мерапрыемства будзе мець вялікае значэньне для разьвіцьця эканамічнага і культурнага жыцьця Беларусі.

Тав. Баліцкі звярнуў увагу на неабходнасьць шырокага ўдзелу са-

вецкай грамадзкасьці ў справе барацьбы з няписьменнасьцю і някультурнасьцю.

У спрэчках па дакладу т. Баліцкага выступіў сакратар ЦК ЛКСМБ т. Галавач.

— Камсамол,—кажа прамоўца,—пачынаючы свой культурны паход павінен больш ішчыльна зьвязацца з студэнтствам і больш культурнай часткай моладзі. Паход будзе працягвацца. Студэнтства, моладзь могуць зрабіць вялікую працу за час вясны. Нам трэба будзе складаць спецыяльныя атрады на ліквідацыі няписьменнасьці ў гарадох, мястэчках, вёсках.

Культурны паход,—зазначае т. Галавач,—мы ня зводзім да ліквідацыі няписьменнасьці. Перад намі стаць цэлы рад пытаньняў далейшае вучобы. Перад намі стаць задача далейшага палепшэньня нашых ведаў, зьмены нашага быту.

Мы павінны гэта зрабіць. Трэба, каб кожны ўзяўся ліквідаваць няписьменнасьць хоць-бы ў аднаго чалавека.

Тав. Шастакоў, намеснік камісара асьветы БССР, у сваёй прамове адзначыў, што той тэмпы ліквідацыі няписьменнасьці, які зараз праводзіцца ў нас, нельга назваць адвальняючым. У працягу 3-х апошніх год мы ліквідавалі няписьменнасьць у сярэднім ў 12 тысяч чалавек.

На гэтым сходах,—кажа т. Шастакоў,—мы павінны даць тую варадку, якая не павінна абмежавацца гэтым сходам. Кампанія па ліквідацыі няписьменнасьці павінна стаць агульнай, яна павінна праводзіцца сыстэматычна, праводзіцца канкрэтна. Да гэтага работы трэба прыцягнуць усю грамадзкасьць, усе арганізацыі.

Мы упэўнены ў тым, што наша студэнтства дапаможа нам у гэтай культурнай працы на вёсцы, мястэчку, у горадзе. Толькі тады мы справімся з задачай зьнішчэньня няписьменнасьці, калі яна стане абавязковай задачай усёй грамадзтва. Толькі пры самым актыўным удзеле культурных прадаўцоў гораду і вёскі, толькі пры ўдзеле ўсіх рабочых і сялян мы зможам перамагчы нашага агуднага ворага—няписьменнасьць.

Тав. Баліцкі асьвятліў пытаньне аб неабходнасьці шырокага ўдзелу са-

Павялічэньне прадукцыйнасьці працы—асноўная ўмова зьніжэньня сабекошту

1927-28 год умо надыходзіць да канца, і можна ўжо падвесьці вынікі таку, як прамысловасьцю СССР была выканана дэрэктыва аб зьніжэньні сабекошту на 6 проц.

За першае паўгоддзе зьніжэньне сабекошту вызначылася ў 4,35 проц. Гэты ўзрост завада навагод, што за-

Кааперацыйныя органы павінны дэталёва расьсьледаваць выпадкі грубасці, хамства, зьвязваў з абодвух бакоў і ужыць рад арганізацыйных мер аж да выключаньня з членаў кааперацыі, зьняцьця з працы, наладжэньня паказальных судоваў і г. д.

Прафсаюзныя арганізацыі, у першую чаргу, саюз савецкіх і гандлёвых служачых, павінны правесці адпаведную выхавальную работу; гутаркі аб адносінах да пайшчыкаў, сушольныя нарады спажыўцоў і прыказчыкаў і г. д.

Трэба адзначыць, што праўленьне ЦРК да гэтай пары слаба змагалася з выпадкамі грубасці пайшчыкаў і прадаўцоў.

Саюз савецкіх і гандлёвых служачых, праўда, правёў параду прадаўцоў і спажыўцоў, але гэтага мала.

Бюро гандлёвай сэцыі саюзу ў бліжэйшы час склікае дэяе нарады пайшчыкаў і прадаўцоў прылаўку МЦРК і Трансп. спаж. т-ва МББ чыг., якія павінны ўрэгуляваць узвешчаныя прыказчыкаў і спажыўцоў.

Трабаваў, каб яна ішла да яго. Жанчыне патрэбны былі галёшы. Прыказчык разлаваўся, галёшаў ня даў, заявіўшы:

— Палершае, заплацеце пай.

— Які пай? У нас даўно заплачана,—зэдзівілася жанчына і зьвярнула-лася з кніжкай да другога прыказчыка, што працуе ў скурным аддзяленьні.

Той таксама сказаў, што трэба заплаціць пай.

Толькі скарбіца заўважыла, што пай залачаны і не халае ўсяго 50 кап. Мж тут, гэтыя 50 кап. згублены былі тым-жа ў краме, калі прадаўца кідалі з рук у рукі кніжку. (У кніжку былі прышпілены тры квіткі на 50 кап.)

Камароўка... 3-я хлебапакарыя. У краме стаіць імат жанчын-пакуп-

Почакійце---пададуць

У сталовцы МЦРК № 3 вельмі марудна падаюць абеды. Каб атрымаць абед, трэба наакаць ня менш поўгадзіны і нават больш. Афіцьянты павольна разгубляюць наміх столі-камі і па патрабаванні спажыўцоў адказваюць:

— Якая ваша справа? Пачакайце—пададуць.

рычна запатрабаваў пільнавацца чаргі, прадавец, узяўшы яго кніжку, стаў дэманстрацыйна запісваць хатні адрас.

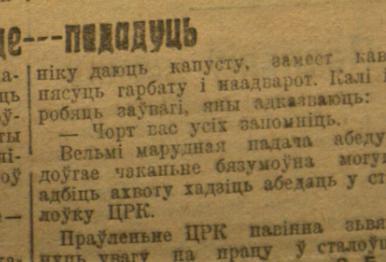
— Пачакай, я табе пакажу, як тут распараджацца. Я не памядажу, што ты гэтычкі, а цябе пасаджу ў каталажку.

На многіх крамяікаў пайшчыкі скардзіліся загадчыку арганізацыйнага аддзелу ЦРК, але справа не палепшылася.

Кніга скардаў, з-за сваёй нікчэмнасці, зрабілася аб'ектам для зубаскальства некаторых прыказчыкаў. Кааперацыйна-крамныя камісіі павінны рашуча ўзяцца за ўрэгуляваньне пытаньня аб узвешчаныя прыказчыкаў і пакупцоў. Трэба абвясціць рашучую барацьбу грубасці і хамству.

Д-а.

Зьявольныя вучацца пакультурнаму працаваць на зямлі

С. Б.

Падзяка праўленьня Жакту № 1

У верасні 1927 году Беларускае Дзяржаўнае Тэатр рыхтаваў наведанне Віцебск, разам з ім рыхтаваўся да ад'езду з Менску яго мастацкі кіраўнік—заслужаны артыст рэспублікі Е. А. Міровіч. Камандыроўка меркавалася ня доўга—усяго месяцаў на 6, з гэтай прычынай тав. Міровіч пачаў сваім абавязкам зафіксаваць у праўленьне свайго ЖАКТу № 1 і папярэдзіць—вы, моў, таварышчы, не кідацца, еду ў камандыроўку кватэру замыкаю на ключ, а што датычыць кватэрнай платы, то буду вам не акурата пасылаль.

Праўленьне ЖАКТу намядала тав. Міровічу ішчэвай дарогі, але раптам камусьці з членаў праўленьня прышла ў галаву геналяная ідэя.

— Навошта вам, тав. Міровіч, цяжка лішня выдаткі? Тут кватэра, там кватэра... Лепш вы аслабенеце нам кватэру на час вашага ад'езду, у нас будзе вольны жыллёны фонд для мануравання, а вы будзеце мець эканомію сотню рублёў. Як толькі вы вернецеся, мы вам гэтую кватэру, араумела, аддамо назад.

Прапанова была прывабная, але тав. Міровіч марудзіў з адказам. Ці можа што можа здарыцца? Больш спакойней будзе, калі ён накіне кватэру за сабою. Будзе капітанец даражэй—затое менш клопатаў з мэбля, кватэра лепш зававаецца, дый гаранты большы...

Але членам праўленьня спадабаўся прэкт свайго калегі і яны ўзмоцнілі атаку:

— Кідаюцца вам, тав. Міровіч, аусім няма чаго. За кватэрай сатыць будзем. Нарэшце, улічце кватэрны крызіс. Шкода, каб жыллоўца даромна пуставала...

Адным словам, Міровіча ўгаварылі. Вывез ён кудысьці сваю мэбля, атрымаў ад праўленьня ЖАКТу абавязальства за № 239 аб тым, што на звароце яго з Віцебску яму зараз-жа аслабняюць кватэру, і паехаў.

14-га верасня наладжвае пасаджэнне кватэрнай камісія ЖАКТу, заслухоўвае інфармацыю старшыні кватэрнай камісіі Пейлатовіча аб тым, што Міровіч паехаў у службовую камандыроўку на 6 месяцаў і ўхваляе настанова прадаставіць на гэты час кватэру Ермалаву. Гэтую настанову пацьвярджае праўленьне ЖАКТу і біраў у сваю чаргу ад Ермалава абавязальства аслабніць кватэру на звароце Міровіча.

Зналася-б, усе фармальнасці захаваны, і тав. Міровіч пасля свайго звароту павінен атрымаць назад сваю кватэру...

Гэта было-б так, калі-б у праўленьні ЖАКТу не сядзелі галаваціпы, а сярэд членаў ЖАКТу ня было-б «лоўкіх» людзей. Але з прычынай таго, што ў праўленьні ЖАКТу сядзець ня проста галаваціпы, а галаваным стопроцаннае якасці, а пры такіх умовах камунібуць выніць сваю «лоўкасць» вельмі лёгка, то адарылася наступнае.

Ермалаву, даўшм 15-га верасня 1927 году абавязальства аслабніць кватэру на звароце Міровіча, у кастрычніку ўпускае на сумеснае жыллё Ефімава, у сьнежні ачышчае свой пакой і ад'яжджае ў Воршу, а Ефімаў дзе дазволу ЖАКТу захватвае ўсю кватэру.

Замест таго, каб зараз-жа выселіць Ефімава з захаванай ім кватэры ці ўзліць з яго абавязальства аб ачышчэнні кватэры на звароце

тав. Міровіча, праўленьне ЖАКТу № 1, зрабіўшы выдую спробу выселіць Ефімава, пачынае прымаць ад яго кватэрную плату, замацоўвае за ім адзін пакой і тым самым робіць законным самавольны захват кватэры Міровіча.

У сьнежні ЖАКТ перадае некалькі дамоў ЖАКТу № 7—у тым ліку дом з кватэрай Міровіча, пры чым ні аб канфлікце з Ефімавым, ні аб абавязальстве Міровічу—нікога не паведамляе. Дом перадаецца другому ЖАКТу, а Міровіч са сваім паем, абавязальствам № 239 і правамі члена ЖАКТу застаецца ў ЖАКТу № 1, але... без кватэры.

У чэрвені тав. Міровіч варочаецца ў Менск, падае заяву ў праўленьне ЖАКТу № 1 аб звароце яму яго кватэры. Праўленцы ў замішанні не знаходзіць выхад са становішча і замест разумнага адказу, пачынаюць карміць тав. Міровіча «заўтракамі».

Гэты «заўтракі» наступова набываюць характар натуральных зьдэкаў з чалавека, віна якога заключалася толькі ў тым, што ён быў занадта даверлівым.

На запытаньне—што будзе з кватэрай?—разушны праўленцы адказваюць:

— Цёпла яшчэ, можаце на дачы пасядзець...

Ці: — Чаму хвалюецеся? Будзе вам кватэра...

Урэшце, тав. Міровіч губляе цяперыне і зварочаецца да пракурора. Праўленцы палюхаюцца і пачынаюць

больш энергічна... вадзіць тав. Міровіча за нос. Даварочаюцца з тав. Міровічам аб прадастаўленьні яму другога кватэры. Сакратар праўленьня Кантаровіч прыводзіць Міровіча ў кватэру якойсьці дамы і пытаецца—«ну, як, ці падабаецца?» Кватэра ў 5 кв. саж. (у Міровіча сям'я ў 5 чал.), але ён згаджаецца. Гаспадыня кватэры пры гэтым заліла сакратара:

— Калі прадаставіце добры пакой, у сям'і прываітай... тады я перабярэюся.

А старшыня праўленьня, даведаўшыся, што сакратар наказваў Міровічу гэтую кватэру, робіць яму скандал і заяўляе, што ён гэтую кватэру ўжо абяцаў другому (?!)...

Пакуль што сям'я Міровіча разышлася па знаёмых. Мэбля—часткай у знаёмых, часткай—у тэатры. Сам Міровіч пачуе ў тэатры, на якойсьці пыльнай кажалі. Як усё гэта адбіваецца на працы—лёгка сабе ўявіць.

Мы чакаем ад пракуратуры энергічнага ўмяшаньня ў гэтую абуральную справу. Кватэра тав. Міровіча павінна быць неадкладна ачышчана. Праўленьне ЖАКТу № 1 за галаваціпства і зьдэка ў Міровіча павінна быць прыцягнута да судовай адказнасці.

Пракуратуры прыдаецца адхіліць некаторыя фармальнасці (як перадача дому ў другі ЖАКТ і г. д.), але на справу гэту треба паглядзець па сутнасці.

Бо па сутнасці яна вельмі абурася.

ПРАЎДЗІН.

Калёні «Чырвоная Зьвязка» атрымлівае збожжа ў кредит

Намечаны інспекцыі месці зьяўленьня план асенняй саўбы ў калёніях праходзіў без перашкод. Калёні ўжо адсяліліся, у гэтым годзе значна пашырыўся радавы пасей; сёлета радавым пасевам засеяна каля 60 проц. плошчы азімых. Каб лепш угнаць свае палі, калёні далі штучнага ўгнаеньня супэрфасфату па 320 кг. на гектар. Павышаны працент пасеву чыста-сортным насеннем. Сёлета гэты працент дасягае 85. Пасейная плошча азімага кліну павялічылася за кошт улягненьня ў гаспадарку бросавых зямель, раскарчоўкі і мэліяраваных плошчаў.

Паводле заявак і вестак камітэтаў беднаты сельска-гаспадарчыя калёні сёлета далі сялянства ў абмен пуд на пуд 3.200 пудоў найлепшага сартавога насення жата і адсартыраванага ім—да 2.500 пуд. У часе кампаніі ў клібах сель-

ска-гаспадарчых калёні чыталіся лекцыі і вяліся гутаркі са зьявольнымі і сялянствам на сельска-гаспадарчыя тэмы: як уживаць штучнае ўгнаенне, пераважнась сартавога насення супроць праостага.

«Дзень ураджаю» павінен будзе зьявіць дасягненьні ў калёніях па сельскай гаспадарцы.

Зьявольнае сялянне, якія працуюць ў сельска-гаспадарчых калёніях, чакаюць гэтага «Дню», бо як «дзень сьвята» ў калёні будзе асабліва адзначана тым, што ўсе экспанаты і работы па дасягненьні ў сельскай гаспадарцы зроблены іх рукамі, і вось у гэты «дзень» яны, зьявольныя, змогуць паказаць ваколлічому сялянству, як треба вёсці культурна сельскую гаспадарку і чаму яны навучыліся, працуючы ў калёніях.

А. Б.

Праца зьявольных па ачыстцы поля ад пнёў у с.-г. калёні Хацінцы

Падрыхтоўка гарадоў да паветрана-хэмічнай абароны

Няма сумненьня, што з абвясчэннем вайны гарады, якія зьяўляюцца буйнымі палітычнымі, адміністрацыйнымі або прамысловымі цэнтрамі, а таксама гарады, якія знаходзяцца ў вузлах чыгунак,—будуць падпадаць частым паветраным нападам ворага.

Тым больш шансаў гэтага нападу, чым бліжэй даны цэнтр да дзяржаўнай мяжы.

Прыгранічныя гарады, якія ў пачатку вайсковых дзеянняў апынуцца ў зоне актыўнай барацьбы паветраных сіл,—могуць быць бамбардзіраваны з паветра нават раней, чым асноўная маса насельніцтва даведаецца аб абвясчэнні вайны.

Камбінаваны бамбардыроўка гораду футаснымі, хэмічнымі і запальваючымі бомбамі, якая мае мэтай нанесці найбольшую матар'яльную шкоду ў тыле ворага, падарваць маральную ўстойлівасць тылу, дасягае большага эфекту тады, калі гарады ў цэлым мала будуць падрыхтаваны да паветрана-хэмічнай абароны.

Ня толькі в пачуццях чалавечай душы, але з вайсковага і гаспадарчага пункту погляду мы ня можам дапусціць, каб нашы гарады знаходзіліся пад небясьпекай лёгкага арэнанаваньня, у сувязі з вялічэным разьвіццём вайсковай тэхнікі.

Таму мала аднаго азнаямленьня насельніцтва з мерапрыемствамі абароны ад паветранага нападу.

Перад намі стаіць задача—сур'ёзна і прадумана правесці так званую інжынерную падрыхтоўку гарадоў да паветрана-хэмічнай абароны.

Абарончыя пабудовы

Адным з сапраўдных сродкаў калектыўнай абароны насельніцтва ад дзейнасці газаў, футасных аэрабамбаў рознай моцы служыць газарытулка, якія могуць падзяляцца на газарытулку-ізалятары і абарончы газарытулка.

Першы тып газарытулкаў можа толькі абараняць людзей, якія ў ім знаходзяцца, ад атручанага паветра, але не ад механічнага ўплыву футасных бомбаў і выбухаў.

Ізаляванасць гэтых прытулкаў дасягаецца наладжваньнем памяшканьня, дзе дзьверы, вокны, каміны і іншыя праходы абараняюцца неспрыяемымі фіранкамі, аляніцамі, сьценны, падлога і столь спецыяльна фарбуюцца, ватыкаюцца ўсе шчыліны і г. д. Стварэньне гэтых газарытулкаў магчыма амаль што ў любым будынку. Гэта справа ня цяжкая, треба толькі ўлічыць нормы абмену паветра, якія патрабуюцца для існаваньня чалавека на працягу нядоўгага тэрміну. (2-5 куб. мэтраў у гадзіну на чалавека).

Абарончыя газарытулкі складняцца па сваёй пабудове і маюць мэтай абарону людзей ад аэрабамбаў, футасаў і выбухаў. Выбухі могуць сарваць дзьверы, вокны на адлегласьці 100-200 мэтраў.

Доўгае абраньне людзей ў абарончых прытуках патрабуе атрыманьня неабоднага для чалавечага арганізму паветра, шляхам ачышчэння яго, фільтраванні, падрыхтоўкі рэзервуараў з чыстым паветрам і г. д. Абарона прытулкаў ад механічнага ўплыву бомбаў патрабуе спецыяльнай пабудовы памя-

шканьняў, або разьмяшчэння іх у сутарэнных моцных каменных будынкаў.

Канкрэтнай задачай сёньняшняга дня зьяўляецца прыпоўка мерапрыемстваў па арганізацыі і пабудове раду абарончых газарытулкаў.

Маскіроўка

Маскіроўка, зьяўляючыся злучэньнем усіх сродкаў ваеннага апушчэння, прыносіла і можа прынесці вялізную карысьць у абароне гарадоў ад паветранага нападу.

У сусветную вайну, абаранячыся ад налетаў нямецкіх аэрапланаў, французы стварылі фальшывы Парыж. На месцы, дзе рака Сэна робіць згіб, пабудавалі рад дэкарацыйных баракаў, вакзалаў, чыгуначных шляхоў, канаў і вуліц. У дзень гэты горад дымеў, у ім біўся пульс жыцця, а ноччу блішчэў тысячай агнёў, у той час, як сапраўдная сталіца была ахінута ў змрок.

Гэтыя мерапрыемствы ашукалі не аднаго нямецкага лётніка.

Для нас гэтка маскіроўка, як стварэньне цэлага фальшывага гораду, зьяўляецца вельмі цяжкай, але цэлы рад маскіроўчых мерапрыемстваў, якія маюць мэтай сарваць сапраўдныя аб'екты да нападу і стварыць фальшывыя для апушчэння супраціўніка—могуць ужывацца і намі.

Да гэтых мер можна аднесці: 1) Маскіроўка гораду дымам; 2) Электрамаскіроўка. Маскіроўка гораду дымам заключаецца ў тым, што ў момант налёту варожых самалётаў, горад закрываецца зверху, як хмарай, густой

заслонай дыму, за якой лётнік нічога ня можа ўбачыць. Гэта прымуша паветранага ворага бамбардыраваць вялікую плошчу ўсяляючы, замест паражэньня важных і цэўных аб'ектаў.

Дымавыя заслоны атрымліваюцца шляхам спаленьня розных матэр'яў, як нафта, магут, гарпіус, шлавінныя, смала, розныя хэмічныя матэр'ялы, якія даюць вялікі дым. У горадзе для гэтай мэты могуць быць шырока скарыстаны фабрычныя заводзкія, хатнія, цягніковыя каміны і трубы, па сыгнале «паветраная небясьпека» ў печы і топках спальваюцца вадазды падрыхтаваны дымавыя матэр'ялы.

Электрамаскіроўка пры паветрана-хэмічнай абароне ўжываецца ў часе начных налётаў. Электрамаскіроўка гораду падзяляецца на электраімітацыю і электразаміненне.

Электраімітацыя—стварэньне фальшывых чыгуначных станцыяў, вуліц і нават ваколліч гораду дзе-небудзь з боку ад сапраўдных аб'ектаў, пры дапамозе дэкарацыйнага асьвятленьня. Гэта прымуша праціўніка выдаткаваць баявыя прыпасы без карысьці, на фальшывых аб'ектах. Электразаміненне—гэта хуткае тушэньне усіх агнёў у горадзе па сыгнале «небесьпека».

Горад ахіваецца ў змрок; самалёт у цемнаце ня можа выканаць ускладзенай на яго задачы.

Гарадское будаўніцтва

Вайсковыя запатрабаванні да сучаснага гарадскога будаўніцтва ідуць поруч з запатрабаваньнямі лётны, эканоміі і эстэтыкі.

Вось рад задач, якія стаць перад

бескошту вынацілася ў 6,86 проц. Гэтага лічба давала надзею, што за цэлы год будзе дасягнута 6-процантнае зьніжэньне. Аднак, умовы працы другой паловы аказаліся няспрыяльнымі. Побач з галінамі, дзе раэньне зьніжэньня сабекошту першага паўгоддзя ўтрымаліся ці нават павялічыліся (металёвая прамысловасьць, хэмічная, будаўнічая), ёсьць і такія галіны, дзе сабекошт пагражача павялічыўся (каменна-вугальная, рудная прамысловасьць).

У выніку, ужо цяпер можна лічыць, што фактычнае зьніжэньне сабекошту за год не перавысіць 4,5—5 проц.

У 1927-28 г. прамысловасьць мела рад спрыяючых умоў для зьніжэньня сабекошту. Да іх треба аднесці зьніжэньне цэн на сродкі вытворчасці, што было зроблена ў пашырэнні годзе, зьніжэньне цэн на многія віды матар'ялаў і ападу. У некаторых галінах зьніжэньне цэн на сыроц (у цукровай, напрыклад, на 19 проц., дзякуючы добраму ўраджаю буракоў), лепшае скарыстаньне сырцу і ападу, амяццёўленьне рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў і інш.

Аднак, пры усіх гэтых спрыяючых умовах, прамысловасьць усё-ж ня выканала дырэктывы аб зьніжэньні на 6 проц. Галоўнейшай прычынай гэтага невыкананьня зьяўляецца заняпад працоўнай дысцыпліны і паніжэньне прадукцыйнасці працы ў другой палове году. Праграмай было прадугледжана павышэньне прадукцыйнасці працы на 17,8 проц., на самай-жа справе яна павысілася на 14,9 проц. (паводле даных за 10 месяцаў).

Што чакае прамысловасьць у будучым 1928-29 г.?

Для гэтага году цэны на с.-г. сыроцці застаюцца нязменнымі, ці павышаюцца (дён, шук, тонкая воўна, ачмыс). Заработная плата павыша-

абстаўоўку, якае перападжае зьніжэньню сабекошту.

Між тым, кантрольнымі лічбамі за 1928-29 г. прадугледжана зьніжэньне сабекошту эню на 6 проц. Што-ж патрэба, каб гэты рэзультат зьніжэньня аказаўся рэальным?

Перш за ўсё треба будзе зьявіць самую сур'ёзную ўвагу на прадукцыйнасць працы, на ўзмацнэньне працоўнай дысцыпліны на прадпрыемствах. Кантрольнымі лічбамі мяркуецца рост зарплатаў на 5,7 проц., а прадукцыйнасці працы на 15 проц. Пытаньне аб прадукцыйнасці працы—гэта самае балучае месца нашае вытворчасці. На гэты вучастак партыя, прафсаюзы, гаспадарнікі, адміністрацыяна-тэхнічны персанал і перадавы актыўны рабочыя павіны зьявіць самую сур'ёзную ўвагу.

Другая ўмова для забеспячэння зьніжэньня сабекошту, гэта—мерапрыемствы па рацыяналізацыі. У гэтых адносінах кантрольнымі лічбамі ўскладаюць на прамысловасьць вельмі сур'ёзныя абавязкі. Так, напрыклад, у бавунай прамысловасьці пры павышэньні цэнах на сыроц (а сыроц складае ў кошце гатовага тавару 35 проц.) зьніжэньне сабекошту павінна зьявіцца ў 6,5 проц. У ільняной, пры росце цэн на сыроц на 20 проц., сабекошт павінен застацца на ўзроўні сучаснага году і г. д. Само сабою араумела, што треба дабіцца ва што-б там ні стала зьніжэньня кошту апрацоўкі пры дапамозе рознага роду рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, якія ўжо зроблены ў зьвязку з капітальнымі працамі і якія будуць зроблены ў будучым годзе.

Требя цалкам скарыстаць пуск новых прадпрыемстваў у 1928-29 г., новае абсталяваньне, устаноўленае ў гэтым годзе; треба скарыстаць пашырэнне сэрвінае вытворчасці, ужываньня стандартаў і інш.

Калі ва ўмовах працоўнай дысцыпліны і прадукцыйнасці працы мы даб'ёмся пералому (а ён ужо памеціўся ў верасні гэтага году) і калі мы даб'ёмся эканоміі ў выдатках, дзякуючы рацыяналізацыі, то ня гледзячы на пэўныя ўмовы, дырэктыва аб зьніжэньні сабекошту на 6 проц. будзе выканана.

Калі ўзяць пад увагу, што на капітальныя затраты ў 1928-29 г. прамысловасьць паніжана будзе выдаткаваць амыш 2 мільярдаў рублёў, а якіх больш паловы павінна быць узята з уласных сродкаў прамысловасьці за кошт не ўнутранага накаплення, то стане араумелым, якое вліварнае значэньне ў 1928-29 годзе для ўсёа народнае гаспадаркі будзе мець выкананьне дырэктывы аб зьніжэньні сабекошту.

Ф. С.

Ня знойдзеш днём з агнём

Лягчай знайсці ў лесе клязьведз, чым у мескіх кнігагандлючых, магазінах і кіёсках цэнтральных, кіруючых рабселькорэйскім рухам журнал «Рабоче-Крестьянский Бюро-Корреспондент». Я абегаў усе кнігарні і нідзе не знайшоў гэтага журналу, усюды чуеш аздак: «Няма. Гэты журнал у нас наогух ня бывае».

Мне здаецца, што журнал гэты павінен быць, асабліва зараз—у часе падрыхтоўкі да 4-й усеаюзнай рабселькорэйскай нарады.

А. Тафеев.

